

EPH - - Bible en mashi du Congo

*Munkwa munene oku barhumisi ba Yezu na Ekleziya
bakolaga na C.D.P.C.L. Bukavu, bulya omu EBIBLIYA NTAGATIFU,
Verbum Bible, Kinshasa 1992, rhudômire binwa binji bya mashi.*

AMARUBA MUTAGATIFU PAOLO AYANDIKIRAGA ABEFEZI^a

Nnâmahanga warheganyagya ebinja rhulimwo buno. Kurhenga mîra erhi ajira omuhigo gw'okuciza abantu n'okuha ebintu byoshi mwâmi muguma, ye Kristu. Muli ye, Abayahudi n'abarhali Bayahudi bakola baguma: «2, 13 Lero buno, muli Kristu, mwe mwâli kuli mîra, omuko gwa Kristu gwammushegezize hofi. 14 Neci ye buholo bwirhu, ye wajirara ago mashanja gombi okuba liguma, a-shâba ecisîka c'obushombanyi cakag'ibaberûla; 15 omu mubiri gwâge arhenza i-rhegeko haguma n'ebirhegesirwemwo n'ebigabi byâlyo, mpu lyo abo babiri abahindula muntu muguma muhyâhya muli ye, na ntyo alêrhe omurhûla; 16 na bombi abajire mubiri muguma, anabagalule omu bwîra bwa Nnâmahanga omu kuyîrha obushombanyi bwâbo muli ye oku musalaba. 17 Anaciyish'ihubuliza omurhûla kuli mwe, mwe mwâli kuli, n'obuholo kuli balya bâli hofi. 18 Neci, oku rhulibabiri ye rhuhisa hali Ishe muli Mûka muguma yêne.»

Eco cinyabuguma cihyâhya c'abemêzi yo Ekleziya. Kristu ye Irhwe yêne wakerekaga emikolo y'oburhumisi (cig. 4) abarhumisi bagwâsirwe ngasi muguma alonze obunguke bwa boshi. Kristu yene aruhire olwiganyo ly'obuzigire burhashuba nyuma. Acîshwêkire oku Ekleziya anayicêsa. Mpu obuhya bw'abakristu burholere olwiganyo aho, bunabe cimanyîso cihamîriza oburhahemuka bwa Kristu (cig. 5). Okubêra kwinja kuli Kristu eri ntambala rhwalwa, ci rhurhalwisagya abirhu ci galya mahashe mabî shetani akolêsa mpu arhuyegûle kuli Kristu (cig. 6).

1

Omusingo

¹ Paolo, Ntumwa ya Yezu Kristu oku bulonza bwa Nyamuzinda, oku batagatifu n'abemêzi muli Kristu Yezu bali e Efezi. ² Kuli mwe engalo n'omurhûla gwa Larha Nnâmahanga na Nyakasane Yezu Kristu.

I. Ihwe ly'obucunguzi n'ery' Ekleziya

Kurhenga amango goshi erhi Nyamuzinda alonza okurhujira bana bâge

³ Ayagirwe Nyamuzinda n'Ishe wa Nnawirhu Yezu Kristu, owarhugishaga, aruha obwanga bw'obunya-mûka bwa ngasi lubero, bwanga buhubu-ka omu mpingu muli Kristu!

⁴ Ntyo kwo acirhwishozire muli ye embere igulu liremwe mpu rhube batagatifu na bêru-kwêru embere zâge omu buzigire,

⁵ oku bulonza gwâge yêne arhulondôla mpu rhuyish'iba bâna bâge balere erhi Yezu Kristu orhuma,

⁶ oku bukuze bw'irenge ly'engalo yâge arhushobôzagya muli Omugala Muzigirwa.

⁷ Muli ye rhubona obuyôkoke, muko gwâge gurhumire, obwonjo oku byâha, nk'oku obuhirhi bw'engalo yâge bunali,

^a1.0 Abanya-Efezi; Bantu b' Efezi, Abahubukaga e Efezi

⁸ eyo ngalo Nnâmahanga arhushobôzagya omu bushinganyanya n'omu bumanye.

⁹ Arhumanyisa ihwe ly'obulonza gwâge, gulya muhigo gwâge gw'olukogo ali erhi ahizire muli Kristu,

¹⁰ mpu lyo, hano amango gayunjula, aguyukiriza: okushubûliza ebintu byoshi muli Mwâmi muguma, yerigi Kristu, ebiri emalunga n'en'igulu.

¹¹ Muli ye kandi rhwacishozirwe mpu rhube mîmo, rhwagoshôlwa kurhenga mîra oku bulonza bw'Olya ojira byoshi nk'oku alonzize yêne,

¹² mpu lyo rhwe^b rhwâli erhi rhulangalira Kristu kurhenga mîra, rhuba buku-ze bw'irenge lyâge.

¹³ Ninyu^c kwo na kwo, erhi muyus'iyumva oluderho lw'okuli, yo Myanzi y'Akalembe k'obuyôkoke bwinyu, n'erhi muha mwamayemêra, muli ye mwâhirwakwo ecimanyîso ca Mûka Mutatagatifu mwalaganyibagwa.

¹⁴ Oyo Mûka Mutatagatifu co cikinja c'akashambala kirhu, ye narheganya obucunguzi bw'olubaga Nyamuzinda acizagya, mpu lube bukuze bw'irenge lyâge.

Kristu ye Mwâmi mukulu w'ebintu byoshi

¹⁵ Co cirhumire, nani erhi nyumva obuyemêre bwinyu muli Nyakasane Yezu n'obuzigire bwinyu oku batagitifu boshi, ¹⁶ ntacihusa okuvuga omunkwa mwe murhumire nka nammukengêra omu nsengero zâni, ¹⁷ nti Nyamuzinda wa Nnawirhu Yezu Kristu, Ishe w'irenge, ammuhe omurhima gw'ohushinganya-nya anammufûlûlire amahwe gâge, lyo mumumanya bwinja. ¹⁸ Mâshi a-mmumolekere amasû g'omurhima, mubone bulangalire buci mwahamagalîrwe na buhirhi buci bw'irenge akashambala kâge kammubîkîre omu karhî k'abatagatifu, ¹⁹ mubone na bukulu buci burhajira Iugero obuhashe bwâge bwaruhîre, rhwe bemêzi. Obwo buhashe bw'emisi yage ²⁰ abuyerekîne muli Kristu erhi amufûla omu bafû anamubwârha ebwa kulyo kwâge omu mpingu, ²¹ enyanya bwenêne kulusha ngasi Bwâmi, ngasi Burhegesi, ngasi Buhashe na ngasi Burhwâli, na kulusha ngasi izîno liderhwa, arhali hano igulu hône, ci n'omu igulu lyâyisha. ²² *Byoshi abihizire aha magulu gâge*, amujira kasongêro k'ebintu byoshi, amujira irhwe ly'Ekleziya, ²³ gwo mubiri gwâge, lyo n'ishwinjiro ly'olya oyunjuzize byoshi byoshi muli ngasi kantu.

2

Kristu arhucungula buzira makwânane girhu

¹ Ninyu^d mwe mwâli mufîre n'obubî n'ebyâha binyu ² mwâlimwo mîra erhi mukashimba obugende bw'eri igulu n'okukashimba omuluzi w'obwâmi bw'omu cirêre, ye muzimu ntalikirira entumva ... ³ Câbâ mushâna nirhu^e rhweshi rhwâli ba Iugero luguma nabo mîra omu kushimba amîru girhu mabî, omu kukolera irala ly'omubiri n'enyifinjo mbî, n'oku bworhere bwirhu rhwâli bâna ba bukunizi ak'abandi.

⁴ Ci Nyamuzinda ntahwalukogo, obuzigire bwâge bu-nji arhuzigiremwo burhumire, ⁵ n'obwo rhwâli mifîriri erhi byâha birhu birhuma, arhufûla haguma na Kristu, -enali nshôkano yâge yammucizagya-; ⁶ arhufûla haguma naye, anarhubwârha omu mpingu muli Kristu Yezu, ⁷ mpu

^b**1.12** Rhwe: Bo bayahudi abo; bakristu b'oku bûko, b'oku ishanja ly'Abayahudi.

^c**1.13** Ninyu: kwo kuderha abapagani abo; bakristu b'omu mashanja, bûko burhali bwa Bayahudi.

^d**2.1** Ninyu: mwe bakristu mwarhenganga omu mûko garhali ga bayahudi, mpu bo bapagani.

^e**2.3** Nirhu: rhwe bakristu barhengaga omu mûko g'Abayahudi, mpo bakag'ilinda Masiya kurhenga mîra

ayêrekane omu myâka yayisha obuhirhi burhajira Iugero bw'engalo yâge n'obwinja bwâge kuli rhwe muli Kristu Yezu. ⁸ Bulya, neci, nshôkano yâge, kuhirakwo obuyemêre, yammucizagya. Obwo bucire, arhali omu misi yinyu burhenga, ci eri ngalo ya Nyamuzinda. ⁹ Arhali omu bijiro burhenga, mpu lyo halek'iba owacikuza. ¹⁰ Bulya rhuli mulimo gwâge, rhwalemirwe muli Kristu Yezu mpu rhujire ebijiro binja Nyamunzinda arhurheganyizagya okukola.

Abayahudi n'abarhali Bayahudi omu cinyabuguma ca Kristu

¹¹ Kengeri amango ga mîra, mwe bapagani, -mwâli bo ornu mubiri gwinyu, mwa mwakag'iderhwa bantakembûlwa na balya bacîderha bakembûle, erhi banali bo omu mubiri gwâbo gwakembûlagwa n'abantu-; ¹² kengeri oku ago mango murhagwêrhe Kristu, mwâli bakagwa omu ishanja ly'Israheli, nta cigabi mwagwêrhe omu ndagâno Nnâmabanga^f alaganaga, mwâli mbula-bulangelire na mbula-Nyamuzinda en'igulu. ¹³ Lero buno, muli Kristu, mwe mwâli kulî mîra, omuko gwa Kristu gwammushegezize hofi.

¹⁴ Neci ye buholo bwirhu, ye wajirara ago mashanja gombi^g okuba liguma, ashâba ecisîka c'obushombanyi cakag'ibaberûla; ¹⁵ omu mubiri gwâge arhenza irhegeko^h haguma n'ebirhegesirwemwo n'ebigabi byâlyo, mpu lyo abo babiri abahindula muntu muguma muhyahya muli ye, na ntyo alerhe omurhûla; ¹⁶ na bombi abajire mubiri muguma, anabagalule omu bwîra bwa Nnâmahanga omu kuyîrha obushombanyi bwâbo muli ye oku musalaba. ¹⁷ Anacyish'ihubuliza omurhûla kuli mwe, mwe mwâli kulî, n'obuholo kuli balya bâli hofi. ¹⁸ Neci, oku rhuli babiriⁱ ye ruhisa hali Ishe muli Mûka muguma yêne.

¹⁹ Na ntyo murhaciri b'embuga nisi erhi bigolo, ci mukola ba mulala muguma n'abatagatifu na bâna b'omu nyumpa ya Nyamuzinda. ²⁰ Entumwa n'abalêbi co ciriba muyubakîrwekwo, na Kristu Yezu Yênênê ye ibuye-kaboko ka nyumpa. ²¹ Muli ye mwo ngasi bûbake busîmbana bunashunjûka, bube ka-Nyamuzinda katagatifu muli Nyakasane. ²² Muli ye ninyu mwajîre omu bûbake mpu muhinduke ka-Nyamuzinda muli Mûka Mutagatifu.

3

Paolo muja-bugo w'ihwe lya Kristu

¹ Co irhumire, nie ono Paolo, ndi mushwêke wa Kristu Yezu mwe bapagani murhumire. ² Bulya nkabaga mwayumvîrhe kurhi Nyamuzinda anshobôzagya enshôkano yâge mpu mmuhise kuli yo, ³ n'oku anfulûliraga ery'ihwe, nk'okûla mmuyandikire omu nderho nsungunu. ⁴ Omu kusoma ebi mmuyandikîre ninyu mwêne mwacyumviza obumanye njira bw'ihwe lya Kristu. ⁵ Ery'ihwe lirhali lisag'ibwîrwa abantu ba mîra nk'oku likola limanyirwe n'entumwa zâge ntagatifu n'abalêbi muli Mûka Mutagatifu: ⁶ Abapagani bakola bayemêrîrwe okuyish'ihâbwa kashambala kaguma, bakola baba birumbu bya mubiri muguma, banakola bashangira eciragâne muli Kristu Yezu erhi Myanzi y'Akalembe erhuma^j. ⁷ Nahindusire muja-bugo w'eyo Myanzi y'Akalembe erhi nshôkano y'engalo Nyamuzinda anshobôzagya erhuma, ayerekana obuhashe bw'okuboko kwâge. ⁸ Nie munyi omu bakristu boshi, nie nashobwîre enshokano y'okumanyisa abapagani obuhirhi bwa Kristu burhajira Iugero ⁹ n'okuyêreka abantu boshi liry ihwe lyali lifulike kurhenga emyaka n'emyaka muli Nyamuzinda, Mulemi w'ebintu byoshi. ¹⁰ Obwo bushinganyanya bwa Nyamuzinda burhajira oku

^f**2.12** : Abapagani bagwêrhe bazimu banji, ci barhayishigi Nyamuzinda w'okuli.

^g**2.14** : Ago mashanja gombi: Abayahudi n'abapagani.

^h**2.15** : Irhegeko lya Musa lyali cisîka ekarhi k'Abayahudi n'abandi bantu.

ⁱ**2.18** : Oku rhuli babiri: Ahayahudi n'abapagani.

^j**3.6** : Ababatizibwe boshi, bakaba bapagani erhi Bayahudi, bali bana ba Nnâmahanga.

bwankagerwa, ciru n'Amâmi n'Amahashe^k g'omu mpingu, erhi gabona Ekleziya Iyo gabumanyire.
¹¹ Ntyo kwo Nnâmahanga àli alâlîre kurhenga emyâka n'emyaka okuyish'ijira muli Nnawirhu Kristu Yezu. ¹² Ye rhuha, akaba rhuyemîre, oburhwàli bw'okuyegera Nyamuzinda buzira bwôba.
¹³ Ntyo mmuhunyire nti murharhemukaga erhi malibuko gâni ga-rhuma, bulya Iyo irenge linyu.

Omusengero gwa Paolo

¹⁴ Co cirhumire nfukama embere za Nyamuzind'Ishe, ¹⁵ y'Ishe wa ngasi mubusi oli empingu n'igulu, ¹⁶ nti ahume omu buhirhi bw'irenge lyâge, am mukomeze n'obuzibu bwa Mûka Mutagatifu, ly'omuntu muhyâhya^l ommulimwo ayushûka, ¹⁷ Iyo na Kristu abêra omu mirhima yinyu erhi buyemêre bwinyu burhuma. Mumere emizi omu buzigire, munasêre omu buzigire, ¹⁸ Iyo muhash'iyumva, mwe n'abemêzi boshi, obugali n'obuli, oburherema n'obwandagala^m, ¹⁹ munamanye obuzigire bwa Kristu, ciru bukaba bulushire ngasi bukengêre, na ntyo muyunjule obuhirhi bwa Nnâmahanga bwoshi. ²⁰ Kuli Oyo ogwêrhe obuhashe bw'okurhujirira ngasi kantu rhwankashenga erhi kugerêreza, ciru analushîse, Oyo obushashe bwâge bukola omu mirhima yirhu, ²¹ kuli Ye irenge omu Ekleziya na muli Kristu Yezu, kuhika amango goshi n'emyâka n'emyâka! Amen!

4

II. Amahano g'okushwinja

Okuyumvanya n'okubêra omu cinyabuguma

¹ Mmuhunyire, nie mushwêke muli Nyakasane, nti olugendo lwinyu lulingânane n'obworhere mwahamagirwemwo. ² Mube birhohye na batûdu, munalembere; muyumvanye omu buzigire, ³ munacisêze okulanga obuguma bwa Mûka Mutagatifu omu murhûla gw'ecinyabuguma. ⁴ Omubiri guli muguma na Mûka Mutatagatifu ali muguma; n'obulangelire mwahamagirwemwo nabwo buli buguma. ⁵ Nyakasane ali muguma Yêne, n'obuyemêre buli buguma, n'obubatizo buli buguma. ⁶ Nyamuzinda ali muguma, y'Ishe w'abantu boshi, ye kulire boshi, akola muli boshi, anaba muli boshi. ⁷ Ci kwonene ngasi muguma muli rhwe ahâbirwe eyâge ngalo nk'oku anatwîragwa n'enshokano ya Kristu. ⁸ Kwo Amandiko gadesire, mpuⁿ: *Arheremîre emalunga, ahêka ababohe, agabira abantu enshokano*. ⁹ «Arheremire», kwo kuderha kurhi? Ka kurhali kuderha oku ali arhanzir'iyandagalira omu kuzimu? ¹⁰ Oyo wayandagalaga, ye wanarheremaga, arhaluka amalunga goshi, mpu abe ishwinjiro ly'ebintu byoshi. ¹¹ Kandi ye washobôzagya:

baguma okuba ntumwa,
abandi okuba balêbi erhi baja-bugo b'Emyanzi y'Akalembe,
n'abandi okuba balungere
erhi bayigiriza,

¹² akeresa ntyo abemêzi omu mukolo gw'oburhumisi, mpu Iyo ayûbaka omubiri gwa Kristu, ¹³ kuhika rhweshi haguma ruhike omu cinyabuguma c'obuyemêre n'ec'okumanya Mugala wa Nnâmahanga, rhulinde rhuba muntu mwimâna, ruhike oku lugero lukwânîne^o ishwinjiro

^k **3.10** : Amâmi n'Amahashe g'omu mpingu, bo bamalahika.

^l **3.16** : Oyo muntu muhyâhya, bwo buzîne Mûka Mutagatifu arhuha omu bubatizo.

^m **3.18** : Okwo kwoshi kuli kuderha oku ihwe Iya Nnâmahanga lirhajira Iugero.

ⁿ **4.8** : Lul 67. 19.

^o **4.13** : Ekleziya Iyo ishwinjiro ly'omubiri gwa Kristu, na ngasi babatizibwe byo birumbu by'o-gwo mubiri. Ngasi muguma muli rhwe kukwânîne acisêze okuba mwimâna, okuba mutagatifu, Iyo Ekleziya ehika oku Iugero Iukwânîne ishwinjiro ly'omubiri gwa Kristu.

ly'omubiri gwa Kristu. ¹⁴ Ntyo !ero rhurhacyôrhe nka bâna ba birhaba bayehûlwa eyi n'eyi na ngasi mpûsi y'enyigîrizo zarhenga omu bunywesi bw'abantu n'omu bulyâlya bwâbo bw'okurhebana. ¹⁵ Ci omu kujira eby'okuli omu buzigire, rhwayushûka omu ngasi njira, rhuyegere irhwe, ye Kristu. ¹⁶ Ye ha omubiri gwoshi okusimbana n'okusêra haguma oku burhabâle bw'enungo zoshi zigulisa n'omukolo gwa ngasi cirumbu; na ntyo kwo kushunjûka n'okuciyûbaka gwône omu buzigire.

Obuzine buhyahya muli Kristu

¹⁷ Lero mâshi, mmubwîzire nnamugashire muli Nyakasane, nti mu rhacikag'iyôrha nka bapagani bakashimba enkengêro zâbo za busha. ¹⁸ Obukey-ngêre bwâbo buyunjwîre mwizimya, n'obuhwinja bw'omurhima gwâbo guhûsire bwârhumîre barhabona obuzîne bwa Nyamuzinda. ¹⁹ Bâcibêrire bacikala-nshonyi, bashimba engeso mbî y'okuhusha, bagwîra okukajira eby'enshonyi bya ngasi lubero. ²⁰ Ci mwehe arhali ntyo kwo mwayigîrizibwe Kristu, ²¹ akaba mwamuyumvîrhe n'akaba mwayigîrizibwe muli ye nka kulyâla binali muli Yezu.

²² Mwayigîrizibwe oku murhegesirwe okuleka obworhere bwinyu burhanzi n'okuhogola omuntu wa mîra^p, olya oja wabola omu kushimba enyifinjo mbî, ²³ Iyo muhinduka bahyâhya omu murhima n'omu nkengêro zinyu, ²⁴ munacihundikire omuntu muhyâhya, olya Nyamuzinda alemaga oku nshusho yâge omu bushinganyanya n'omu butagatifu bw'okunali. ²⁵ Lero nta kucikaz'inywerha, ci ngasi muguma akabwîra abâbo eby'okuli, bulya rhweshi rhuba ngasi muguma birumbu by'abâbo. ²⁶ Mukunire, ci murhajiraga câha: izûba lîrhazikaga n'obu-kunizi bucimmugwêrhe^q. ²⁷ Mumanye mwankaha hishetani engwârhiro. ²⁸ Ngasi wali cishambo agokôle; akole n'amaboko gâge erhikwo nk'oku bishingânîne, ciru ahash'irhabâla ab'obuligo. ²⁹ Nta luderho lubî lurhengage omu kanwa ki-nyu; mukaderha ebiwa binja byône, birya byankaba lwingayo lwinja oku bandi amango gakwânîne, n'okulerhera ababiyumva akamalo. ³⁰ Mumanye murhajiraga Mûka Mutagatifu gwa Nyamuzinda burhe^r, ye wammuhiragakwo ecimanyiso c'olusiku lw'obucunguzi^s. ³¹ Omujina, ennongwe, obukunizi, akadali, ebijaci, ebyôla byoshi birhenge ekarhî kinyu, haguma na ngasi coshi ciderhwa cibî. ³² Muciyêrekane binja erhikwo na ba lukogo baguma oku bandi, omu kubabalirana mwêne na nnene nka kulya Nnâmahanga ammubabaliraga muli Kristu.

5

¹ Neci, mucîsêze okushusha Nnâmahanga nka bâna bâge bazigirwa. ² Mukayôrha muzigirîne nka kulya Kristu ammuzigiraga, acihâna yêne erhi rhwe rhurhuma mpu abe ntûlo na nterekêro y'okusimîsa Nyamuzinda. ³ Obugonyi bôhe na ngasi bindi by'enshonyi n'amagene g'eby'en'igulu, ciru amazîno gâbyo garhakag'iderhwa ekarhî kinyu: ntyo kwo kushingânîne abatagatifu. ⁴ Nta kuganîra eby'enshonyi, nisi erhi okuderha ebirhagwêrhi nda na mugongo, erhi okushesa abandi n'ebinwa bibî: ebyôla byoshi birhakwânîni; mukaz'ivuga Nnâmahanga omunkwa erhikwo. ⁵ Mumanye kwinja oku nta mugonyi, nta mûmaguza, na ntâye ohubira eby'en'igulu, -kwo kulikufukamîra ebiremwa-, ntâye muli abo boshi wanalabarhe omu Bwâmi bwa Kristu na Nnâmahanga. ⁶ Harhajiraga owammurheba n'ebinwa by'obunywesi: ebyo byo bihamagala

^p**4.22** : Omuntu wa mîra y'olya wali omu buja bw'ebyâha, n'omuhyâhya y'olya waburhagwa omu mîshi g'obubatizo.

^q**4.26** : Lul 4, 5.

^r**4.30** : Ngasi câha cijira Mûka Mutagatifu burhe, bwenêne ebyâha bisherêza ecinyabuguma c'Ekleziya.

^s**4.30** olusiku ly'obucunguzi: Aha kuyûrha kw'igulu Iyo rhwacunguka lwoshi, olusiku rhwarhengamwo olu Iubanda lw'emirenge.

obukunizi bwa Nyamuzinda oku bamugomera. ⁷ Mumanyage mwankashangira obubî bwâbo.

⁸ Mîra mwâli omu mwizimya, buna !ero mukola muli bulangashane muli Nyakasane; muyôrhe nka bâna ba bumoleke. ⁹ Na ngasi hiri hinja, ngasi hishingânîne, na ngasi hiri hy'okuli, yo mburho y'obulangashane. ¹⁰ Mulongereze ebisimîsize Nyakasane; ¹¹ munamanye mwankashangîra emikolo y'omwizimya erhajira kamalo, ci muyêrekane obubî bwâyo erhi-kwo. ¹² Bulya ebi abo bantu bajira bufundafunda, ziri nshonyi okubiderha. ¹³ Ci ebiyêrekanwa byoshi kubonekana bibonekana n'obwâlagale; na ngasi co-shi cibonekana n'obwâlagale buba bumoleke. ¹⁴ Co cirhuma baderha, mpu: «Tulûka, weri îro, zûka omu bafû, Kristu âkumolekera». ¹⁵ Ntyo mumanye bwinja olugendo lwinyu; murhahimbaga nka bingolongolo, ci mube barhimanya; ¹⁶ Mukolêse bwinja amango muhîrwe, bulya zino nsiku ziri mbî. ¹⁷ Kuziga murhabaga bahalanjisi, ci mucisêze okumanya cici Nyakasane alonza. ¹⁸ Murhahîra mukalaluka amamvu, bulya ly'iriba ly'eby'enshonyi; ci muyunjule Mûka Mutagatifu. ¹⁹ Mukazibwîrana ennanga, ebitakîro n'enyimbo z'obunya-Mûka; mukayimba n'okukuza Nyakasane n'omurhima gwinyu gwoshi. ²⁰ Ngasi mango n'oku ngasi kantu mukaz'ivuga Nyamuzind'Ishe omunkwa, oku izîno Iya Nnawirhu Yezu Kristu.

Oku abakristu bakwânîne okuyôrha omu mwa bâbwê

²¹ Mukaz'ikengana mwêne na nnene erhi kurhinya Kristu kurhuma. ²² Kukwânîne abakazi bayumve bîba nk'oku bankayumva Nyakasane; ²³ bulya omulume ye nnawâbo omukazi, nka kula Kristu ye nnawâbo Ekleziya, ye Muciza w'omubiri. ²⁴ Kulya Ekleziya eyumva Kristu, kwo n'abakazi bakwânîne okuyumva bîba muli byoshi. ²⁵ Mwe balume, muzigire bakinywi nka kula Kristu azigira Ekleziya; acihânyire yo erhumire, ²⁶ mpu ayijire ntagatifu anayicêse omu kuyishuka n'amishi haguma n'oluderho^t. ²⁷ Bulya alonzagya Ekleziya yage ebe cirangashana, erhagwêrhi izâbyo, erhi migunye-migunye, nisi erhi bindi bya bene ebyo, ci ntagatifu na nyêru-kwêru.

²⁸ Abalume nabo bakwânîne bazigire bakâbo nka mibiri yâbo bône. Ozigira mukâge crhi yêne ocizigire. ²⁹ Ntaye osag'ishomba omubiri gwâge; ci kugulîsa omuntu agulîsa n'okuguge-nderera kwinja, nka kula Kristu ajirira Ekleziya; ³⁰ Bulya rhuli birumbu by'o-mubiri gwâge. ³¹ *Co cirhuma omuntu aleka ishe na nnina, acîshwêkerekwo mukâge, banabe oku bali babiri mubiri muguma^u.* ³² Liri ihwe likulu elyo: nalonza okuderha oku luli lwiganyo lwa Kristu n'Ekleziya. ³³ Ntyo ngasi muguma muli mwe azigire mukâge nk'oku acîzigira yêne, n'omukazi akenge îba.

6

¹ Bana, mukaz'iyumva ababusi binyu muli Nyakasane: okwo kushingânîne. ² *Okaz'ikenga sho na nyoko, -ly'irhegeko lirhanzi lirimwo eciragâne-, ³ ly'obona iragi onalame myâka minji en'igulu^v.*

⁴ Ninyu, mwe babusi, murhakag'isholoshonza abâna binyu, ci omu kubalera, mubayigîrize munabahanûle muli Nyakasane.

⁵ Bashizi, mukaz'iyumva ba nnaamwinyu b'en'igulu, mubarhinye munabakenge n'omurhima gurhalimwo bulyâlya, nka kulya mwankajirira Kristu. ⁶ Murhakag'ikakolera isû nk'abalonz'isimîsa abantu, ci nka barhumisi ba Kristu bajira obulonza bwa Nnâmahanga n'omurhima gwoshi. ⁷ N'omurhima gwinyu gwoshi murhumikire Nyakasane, ci arhali abantu. ⁸ Murhahabiri oku ngasi muntu, akaba mushizi, akaba ntagengwa, ayishihâbwa na Nyakasane oluhembo lw'aminja ajizire.

⁹ Ninyu, mwe bashigwa, mukabajirira nk'okwo. Muleke okukabayôbohya, murhanayibagiraga oku Nnawâbo na Nnawinyu omu mpingu aba, n'oku arhajira kanâna.

^t**5.26** Amîshi n'enderho z'obubatizo, ebyo badesire.

^u**5.31** : Murh 2, 24; Mt 19, 5.

^v**6.3** : Lub 20, 12.

Emîrasano y'omukristu

¹⁰ Cabuzinda-zinda, musimike muli Nyakasane n'omu buhashe bw'emisi yâge. ¹¹ Muyambale emîrasano ya Nyamuzinda, Iyo muhash'ihima obwengehusi bwa shetani. ¹² Bulya ababisha rhulwîsa gurhali mubiri na muko, ci Mâmi, n'Amahashe, n'Amarhegesi g'eri igulu ly'omwizimya; rhulwîsa abazimu babî babêra omu cirêre^w. ¹³ Kuziga muyambale emîrasano ya Nyamuzinda, ly'omu mango mabî muhashihagalika omushombanyi, muhimane, munayôrhe muzibuhire. ¹⁴ Muyimangire kuli gombi! Okuli bube gwo mukaba gwinyu, obushinganyanya ebe yo mpenzi yinyu, ¹⁵ n'obushibirizi bw'okulumiza Emyanzi y'Akalembe zibe zo nkwêrho zinyu. ¹⁶ Muyôrhe mufumbasire empenzi y'o-buyernêre, yo mwakahazamwo emyampi-kamole y'omubî^x yoshi. ¹⁷ Muyambale n'ensirha y'obucire n'engorho ya Mûka Mutagatifu, Iwo Luderho Iwa Nnârna-hanga. ¹⁸ Muyôrhe muharâmya n'okushenga ngasi mango muli Mûka Mutaga-tifu; mukayîza burharhama, munasengerere abatagatifu boshi. ¹⁹ Munsengere nani, Iyo mbona oku nabumbûla akanwa, nderhe nampanûle n'oburhwâli ihwe ly'Emyanzi y'Akalembe; ²⁰ yo ndi muja-bugo wayo muno nkoba. Mâshi mbone oburhwâli bw'okuyiderha nk'oku ekwânîne!

Emyanzi ya Paolo n'omusingo

²¹ Nnonzize nti ninyu mumanye emyanzi yâni n'oku nyôsire; mwene wirhu muzigirwa Tikiko, muganda okwânîne okucîkubagirwa muli Nyakasane, â-mmubwîra byoshi. ²² Mmurhumireye nti ammuhe emyanzi yirhu anammurhûlirize emirhima. ²³ Nyamuzind'Ishe na Nyakasane Yezu Kristu bashobôze bene wirhu omurhûla, obuzigire n'obuyemêre. ²⁴ Enshôkano ya Nnâmahanga ebe haguma na balya boshi bazigira Nnawirhu Yezu Kristu omu kalamo karhaheka!

^w**6.12** : Ababisha birhu barhali b'en'igulu, ci Shetani yênenê.

^x**6.16** : Omubî kwo kuderha shetani.